

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm I. Vt Abbates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

SI Clericus ab Episcopo excommunicato per ignorantiam ordinatus fuerit, Episcopus proprius cum eo dispensare potest. Hinc autem per sensum contrarium colligitur, si Clericus scienter vel per ignorantiam crassam, ab excommunicato ordinem acceperit, Episcopum dispensare non posse, ut in susceptis ordinibus ministret, aut ad altiores ascendat. Consentit c. ordinationes, 5. causa 9. q. 1.

Ratio est: Quia excommunicatus non habet potestatem legitimam ordines conferendi: ergo qui ab eo ordinantur, non recipiunt ius exercendi ordines legitime, sicuti prius exercitatus sum, argum. c. quod autem 5. de iure patron. Pro non dato habetur, quod datur ab eo, qui de iure dari non potest. Et habet hæc ratio locum in Episcopis hæreticis, schismaticis, aliisque excommunicatis; item in depositis, ab ordine suspensis, interdictis, denique & in simoniacis, c. si quis à simoniacis, 108. causa 1. q. 1. Cæterum post Extrauag. Concil. Constantiens. Ad euitanda, necesse est, Episcopum ob cri-

men vel censuram denunciari tanquam vitandum, aut notorium clerici percussorem esse, ut ordinatio eius legitimum exercitium ordinantis non conferat, sicuti bene docet Syl. ver. interdictum, q. 7.

QUÆRITUR: Si quis grati metu adigatur, ut ab Episcopo, qui Episcopali dignitati renuntiavit, vel ab excommunicato, suspensio, simoniaco, eoque denunciato, ordines accipiat, utrum dictam inhabilitatem ad Ordines, ac veluti quandam irregularitatem contrahat. Negat Nauar. c. 27. n. 241. Syl. lo. cit. Sairus in thesauro lib. 4. c. 14. n. 5. Sed contrarium est tenendum cum Maiolo lib. 4. de irregul. c. 22. Suarez. de censur. disp. 31. s. 1. n. 63. Quia hæc inhabilitas non incurritur ob culpam ordinati, (à qua metus grauis excusare potest, si non in Religionis, aut Ecclesiasticæ potestatis contemptum incutiatur, uti dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 1. c. 5. in fine) sed ob indignitatem malè ordinantis: Maior autem est ordinationis peruersitas, si etiam vis iniusta ordinatoris accesserit.

TITVLVS XIV. DE ÆTATE, ET QUALITATE, ET ORDINE PRÆFICIENDORVM.

Enus tit. est, Quanam ætate, vitæ ac moribus, & quo ordine clericali debeant esse præditi, qui ad prælaturas, aliæque Ecclesiastica beneficia promouentur. Nam Pontifici propositum est agere de sacra ordinatione: Clerici autem eo fine ordinantur, ut ad Ecclesiastica ministeria instituantur. Igitur de eorum ætate, & alijs qualitibus agendum est.

CAPITVLVM I.

Ut Abbates.

PARAPHRASIS.

Abbates, Præpositi, & Decani, qui Presbyteri non sunt, fiant: Et qui Archidiaconi-

tum obtinet, Diaconus; qui Archipresbyteratum obtinet, presbyter ordinetur: Sin nolit, dimittere debet dignitatem, seu beneficium suum: Imò etiam si iustâ causâ impediatur, quò minus ordinari possit.

SVMMARIVM.

Sub pœna priuationis beneficij debent beneficiarij suscipere Ordines, quos beneficia requirunt, etiam si iustâ causâ impediti sint, modo impedimentum sit perpetuum, seu diu duraturum.

NOTANDVM I. Quædam sunt dignitates, ac beneficia Ecclesiastica, quibus ipso iure annexus est sacer ordo, seu potius

Tit. 4. obligat

Ex ratione.

PARAPHRASIS.

Episcopus Conuentrensis pueris nondum decennē aetatem consecutis in Archidiaconatu Castrensi Ecclesias quasdam concessit, quæ interim laicorum imperio administrabantur. Id ægrè ferens Alexander III. mandat Episcopum corripere; ecclesiarum administrationem atque custodiam a motis laicis, idoneis Clericis committi, donec pueri ad aetatem legitimam perueniant: Insuper prohiberi Episcopo, ne imposterum ecclesias, nisi perfonis aetatem, & scientiam requisitam habentibus regendas committat; alioquin ipsi poenam decernendam, atq. concessiones seu institutiones irritas iudicandas fore.

SYMMARIVM.

1. *Episcopus non potest dispensare super aetate in sacris canonibus requisita ad beneficium.*
2. *Si Clerico ante aetatem requisitam beneficium collatum sit, Superior collationem irritare potest.*
3. *Beneficium curatum per Papa dispensationem alicui minori concessum, per clericum interea illud administrari debet, non laicum.*

NOTANDVM I. Episcopus non potest dispensare super aetate in sacris canonibus requisita ad beneficium. Ita etiam habetur in c. seq.

NOTANDVM II. Si Clerico ante aetatem requisitam beneficium collatum sit, Superior collationem irritare potest: nisi malitiam dispensatiuè tolerare; dummodò potestate præditus sit dispensandi super defectu: vt in casu proposito Sum. Pontifex. Ceterum, si particulari alicuius ecclesie Collegiatæ decreto certa aetas in promouendis extingatur, v. g. vt intra annum sacrum ordinem susci-

obligatio sacrum ordinem suscipiendi intra annum post promotionem, iuxta Clement. 2. eod. tit. c. cum in cunctis, 7. §. Inferiora, de elect. Trident. sess. 22. c. 4. de reform. Vide quæ dixi in cit. c. cum in cunctis.

Id verò difficile est, quod hoc loco adiungitur, tametsi iustà causà impediti sint Clerici beneficiari, quò minus sacrum ordinem beneficio suo annexum suscipiant, priuandos esse: cuius contrarium significatur in c. 1. de Clerico ægrotante, & expressius in cit. Clem. 2. de aetate & qualitate. Hostiens. in sum. hoc tit. princ. & c. commissis, 35. de elect. in 6. Innocent. & Anton. de Butrio super hoc c. Glossa in cit. Clem. 2. ver. impedimento, iura ita conciliant. Si iustum impedimentum ordinis requisiti suscipiendi ex culpa contractum sit, non excusat; præsertim si ante beneficii acceptionem præuisum fuerat. Sin verò absque culpa contractum sit impedimentum, id beneficiato obesse non debet. Sed non placet hæc distinctio: Quia minus restringit textum: is enim absolute ait, non obstante impedimento iusto talem amouendum esse, maxime autem iustum est, si culpa non præcessit. Arbitror, aliter distinguendum esse. Vel impedimentum perpetuum, seu diu duraturum est, vel temporale. Si temporale, seu non longo tempore duraturum, vniuersim dici debet, institutum amoueri non posse; dummodò impedimentum ordinis suscipiendi iustum sit: tametsi fortè ante beneficii acceptionem præuisum fuerit, vel culpa aliqua præcesserit: vt si in rixa Clericus debilitatus sit, quò minus constituto tempore ordinem requisitum suscipere queat, argum. c. vn. Ne Sede vacante, in 6. Sin autem perpetuum, seu diu duraturum impedimentum est, auferri debet beneficium: Cum enim beneficium detur propter officium, c. vlt. de rescript. in 6. merito auferitur illi beneficium, qui ad præstandum officium, seu satisfaciendum obligationi beneficii inhabilis redditus est.

c. vlt.

* * *